



# सुस्वागतम्

उदयोन्मुख भारतीय समाजातील शिक्षक

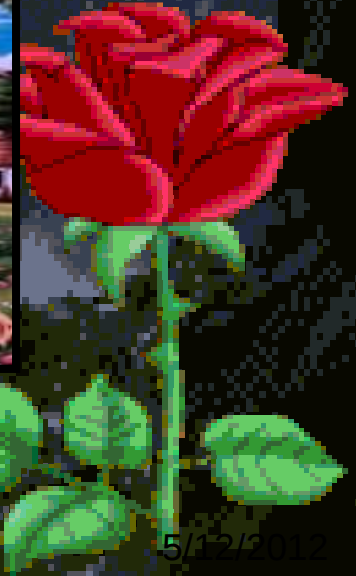
डॉ. वसुंधा विनोद देव

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# उदयोन्मुख भारतीय समाजातील शिक्षक

सॉक्रेटिस प्लेटो आदर्शवाद अद्वैतवाद



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

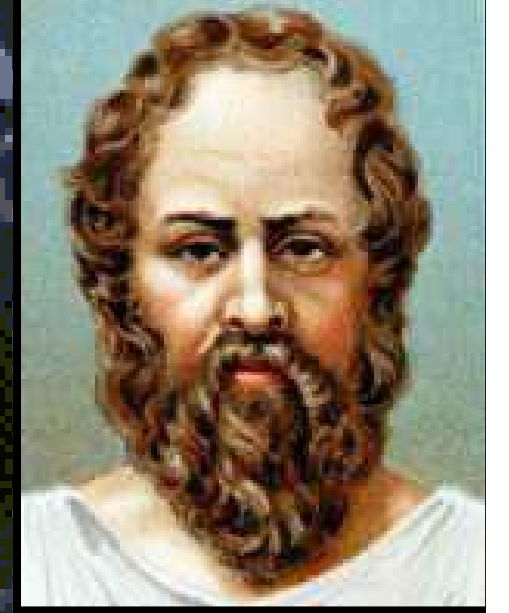
5/12/2012



# सॉक्रेटिस

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

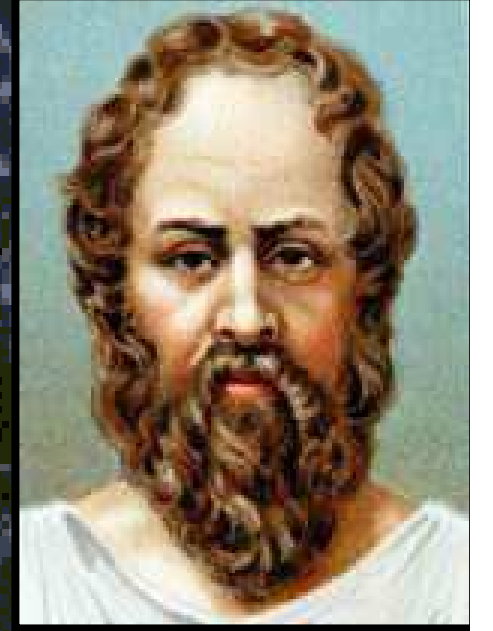


ता  
त्त्विक  
भू  
मि  
का

१. वास्तविक ज्ञान
२. बाह्य ज्ञान
३. ज्ञान म्हणजे सद्गुण
४. मानवी स्वभाव
५. सद्‌चार
६. शिवसंकल्पना

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

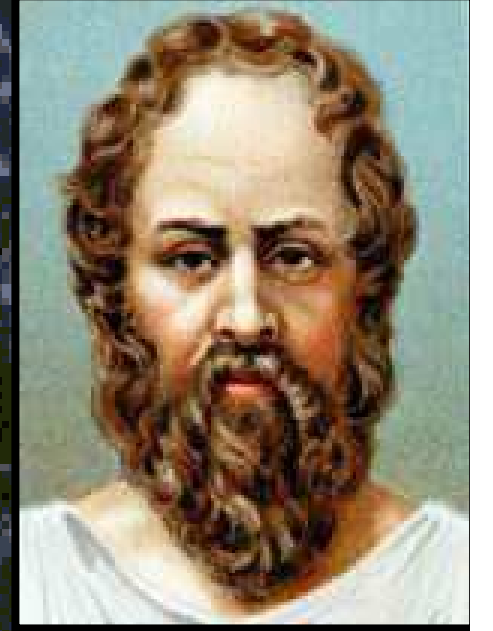


शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. संकल्पनात्मक ज्ञानाची प्राप्ती करून घेणे
२. संशोधन वृत्ती निर्माण करणे
३. नैतिकता बनविणे
४. मर्मदृष्टीचा विकास करणे
५. मनाच्या वृत्तीचा योग्य कल विकसित करणे

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

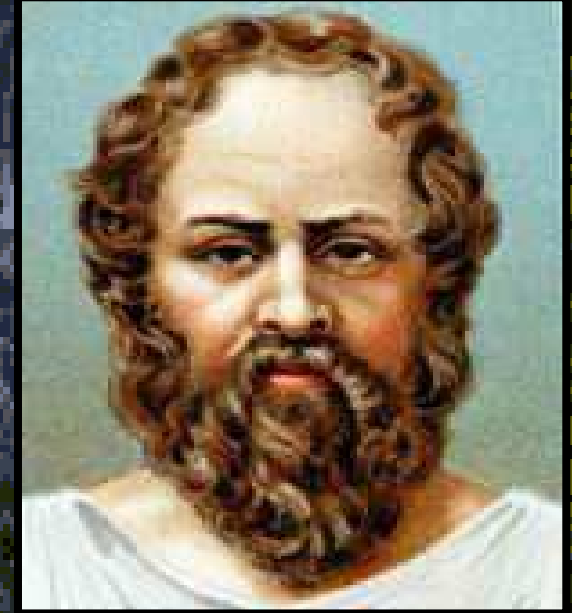


शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. मनाच्या वृत्तीचा योग्य कल विकसित करणे
२. व्यक्तीमत्त्वात सुसंवाद निर्माण करणे
३. चांगुलपणाचे संस्कार करणे
४. अंतिम ध्येय साधणे
५. साध्य व साधना विवेकाचे आकलन होणे

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

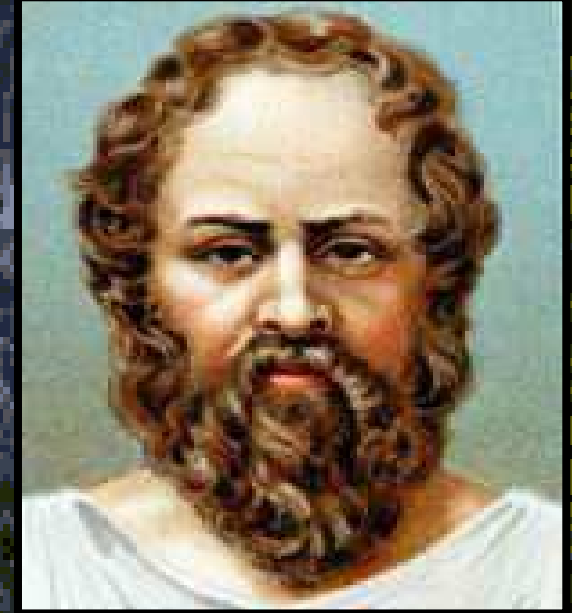


अ  
भ्या  
स  
क्र  
म

बौद्धिक क्रिया – विज्ञान,  
रसायन, जीव, भूगोल, गणित,  
खगोल, मा.शास्त्र, समाजशास्त्र.  
भावनिक क्रिया - ललितकला  
साहित्य, संगीत.

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस



अ  
भ्या  
स  
क्र  
म

कृतिकौशल्य - शेती, व्यापार,  
उत्पादन, औद्योगिक कला.

रॉस :

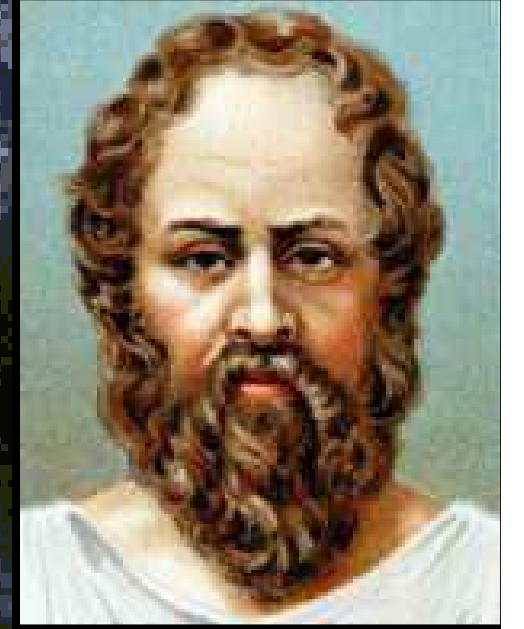
आरोग्य-विज्ञान, व्यायाम, खेळ  
आध्यामिक - बौद्धिक, नैतिक  
धार्मिक, सौंदर्यात्मक.

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

अध्ययन  
-  
अध्यापन  
पद्धती

१. संभाषण पद्धत
२. प्रश्नोत्तर पद्धत
३. विगामी पद्धत

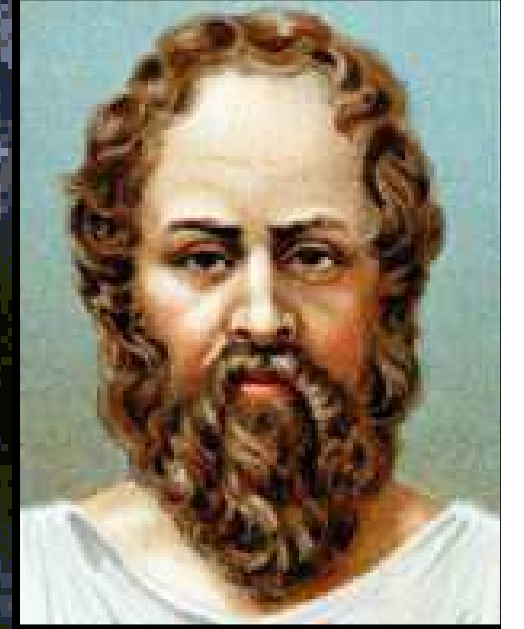


DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

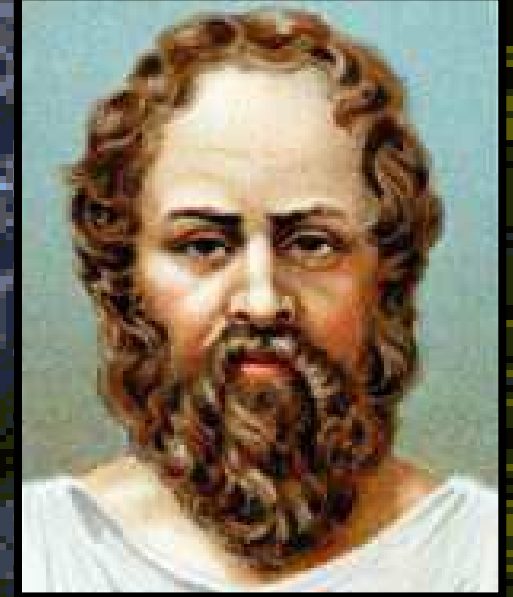
शिक्षक  
—  
विद्यार्थी  
संबंध

१. शिक्षक तत्त्वस
२. शिक्षक आत्मज्ञानी  
असावा



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस

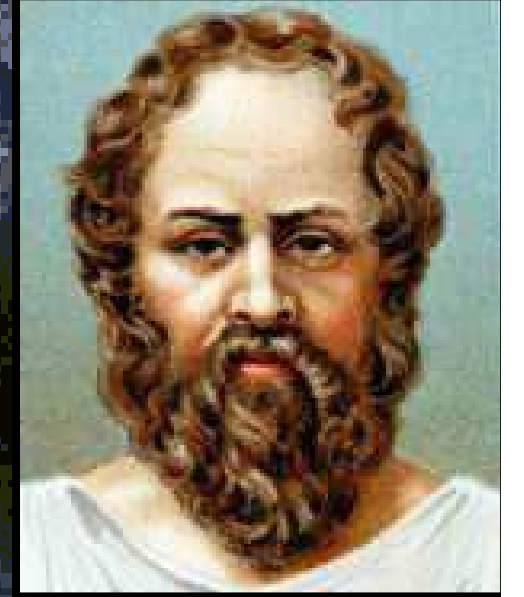


शिस्त व  
स्वातंत्र्य

१. ज्ञान प्राप्तीचे स्वातंत्र्य
२. आत्मिक शिस्त

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# सॉक्रेटिस



यो  
ग  
दा  
न

१. ज्ञानाचे वैश्वीकीकरण
२. विविध अध्यापन पद्धती
३. नैतिक उपपत्ती
4. Scientific theory of concept

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# प्लेटो

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो

## तात्त्विक भूमिका

१. खरे ज्ञान
२. मानव व मानवी जीवन
३. नीती
४. तात्त्विक विकास



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो



शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. आदर्श नागरिकत्व निर्माण करणे.
२. संतुलित व्यक्तीमत्त्वाचा विकास
३. विवेक शक्तीचा विकास
४. शाश्वत मूल्यांची अनुभूती
५. राज्याची एकता प्राप्त करणे.
६. शाररीक व मानसिक विकास
७. मानवीकरण व सामाजिकरण.

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो



अभ्यासक्रम  
शैशवावस्था – आरोग्यविकास  
बाल्यवस्था – जीवनमूल्य बिजारोपन  
प्राथमिक अवस्था – शारीरिक व  
मानसिक समन्वय  
किशोरावस्था - मानसिक प्रशिक्षण

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो



अ  
भ्या  
स  
क्र  
म

कौमार्यवस्था – शारीरिक विकास

पूर्वप्रौढावस्था – उच्चशिक्षण, बौद्धिक  
विकास

उत्तरप्रौढावस्था – समाजसेवा व अधिकार  
उच्चशिक्षण

निवृत्ती अवस्था – चिंतनकालखंड

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो



अध्ययन

-

अध्यापन

पद्धती

१. तर्क पद्धत
२. व्याख्यान पद्धत
३. प्रश्नोत्तर पद्धत
४. प्रयोगात्मक पद्धत
५. स्वयंअध्ययन पद्धत

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो

शिक्षक

—

विद्यार्थी  
संबंध

१. शिक्षक तत्त्वज्ञ  
असावा.

२. आत्मज्ञानी असावा



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# प्लेटो



शिस्त व  
स्वातंत्र्य

१. शारीरिक शिस्त
२. मानसिक शिस्त
३. भावनिक शिस्त
४. सामाजिक व  
नैतिक शिस्त

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

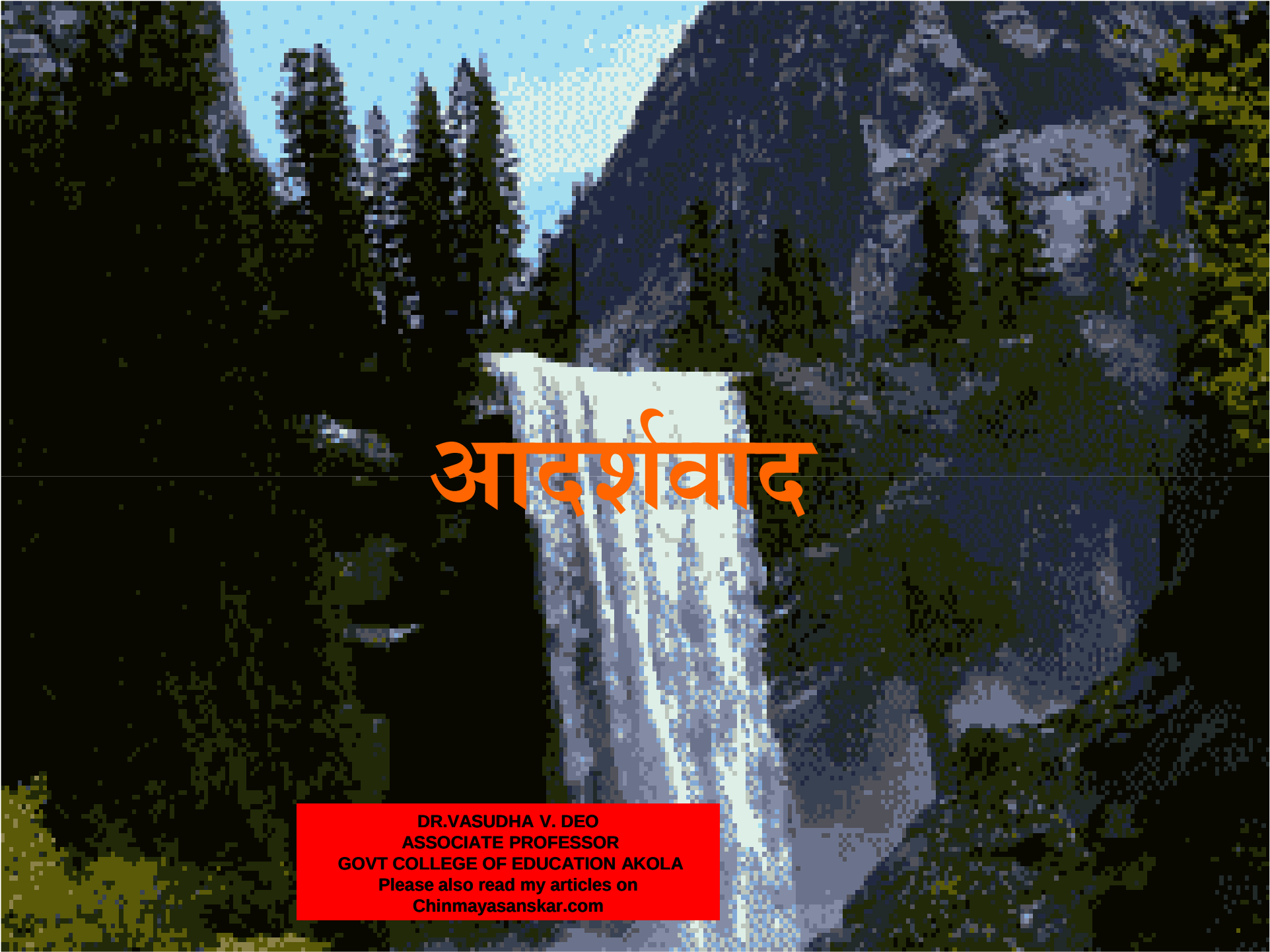
# प्लेटो



## यो ग दा न

१. उच्च ध्येय व आदर्श
२. नैतिक मुल्यांचा विचार
३. शिक्षणाची सर्वकालीक ध्येये
४. सर्वोच्च स्तरापर्यंत विकासाची योजना
5. Interactive Method of teaching
6. Brain treatment Preference

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# आदर्शवाद

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# आदर्शवाद

ता  
त्त्विक  
भू  
मि  
का

१. मानव व मानवी जीवन

२. जगताचे स्वरूप

३. विचारांचे महत्त्व

४. जीवनमुल्य

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# आदर्शवाद

शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. आत्म साक्षात्कार
२. व्यक्तीमत्त्व विकास
३. जीवन मुल्यांचा संस्कार
४. व्यक्तीचा सामाजिक विचार
५. बौद्धिक विकास

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# अ भ्या स क्र म

## आदर्शवाद

बौद्धिक क्रिया — विज्ञान,  
रसायन, जीव, भूगोल, गणित,  
खगोल, मा. शास्त्र, समाजशास्त्र.  
भावनिक क्रिया - ललितकला  
साहित्य, संगीत.  
धार्मिक, सौंदर्यात्मक.

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

अ  
भ्या  
स  
क्र  
म

आदर्शवाद

कृतिकौशल्य - शेती, व्यापार,  
उत्पादन, औद्योगिक कला.

रॉस :

आरोग्य-विज्ञान, व्यायाम, खेळ

आध्यामिक - बौद्धिक, नैतिक

धार्मिक, सौंदर्यात्मक.

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

## आदर्शवाद

अध्ययन  
-  
अध्यापन  
पद्धती

१. प्रश्नपद्धती
२. सभाषण पद्धती
३. सोप्याकडून  
कठिणाकडे
४. खेळपद्धत
५. अनुकरण

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

## आदर्शवाद

अध्ययन  
-  
अध्यापन  
पद्धती

१. तर्कपद्धत
२. कृतिपद्धत
३. व्याख्यान पद्धत
४. सामूहिक चर्चा
५. वादविवाद
६. गोष्ट-नाटीकरण
७. अनुकरण

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# आदर्शवाद

शिक्षक  
—  
विद्यार्थी  
संबंध

१. अध्यामिक पिता
२. ज्ञानाबद्धल प्रेम
३. विद्यार्थ्याबद्धल प्रेम
४. पथदर्शक
५. शिस्तीचा पालनकर्ता

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

## आदर्शवाद

शिस्त व  
स्वातंत्र्य

१. बाह्यशिस्त
२. बाह्यशिस्त ही आंतरिक शिस्तीत परिवर्तीत व्हावी
३. आध्यात्मिक विकासासाठी स्वातंत्र्य

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# योगदान

## आदर्शवाद

१. उच्च ध्येय व आदर्श
२. आधुनिक अध्ययन
३. आदर्श तत्त्वांचे निकष
४. बहुआयामी अभ्यासक्रम
५. स्वयंमशिस्त
६. धार्मिक व नैतिक शिक्षण संकल्पना
७. सर्वांगीण विकासाचे ध्येय

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# अद्वैतवाद



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# अद्वैतवाद

शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. आत्मज्ञानाची प्राप्ती
२. अनात्म भावना दूर करणे
३. आत्मनिग्रह
४. वासनावादी विकार दूर करणे



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# अद्वैतवाद

शि  
क्ष  
णा  
चे  
ध्ये  
य

१. अविद्या दूर करणे
२. मोक्ष प्राप्ती
३. वासनांचा त्याग
४. अहंकाराचा त्याग करणे
५. देह अनासक्ती निर्माण करणे



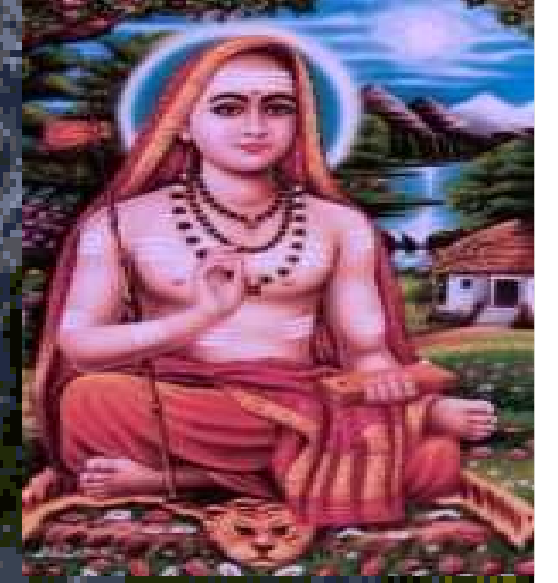
DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# अद्वैतवाद

अ  
भ्या  
स  
क्र  
म

१. तत्त्वज्ञान, धर्मशास्त्र, इ-श्रुती  
स्मृतीग्रंथांचे अध्ययन
२. अध्यामिक विकासासाठी ध्यान-  
धारणा, तत्त्वचिंतन
३. अध्यात्मिक साधनेतील अनुभव
४. व्यक्तीवादी अभ्यासक्रम



DR. VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# अद्वैतवाद

अध्ययन  
-  
अध्यापन  
पद्धती



१. स्वयंसंशोधन पद्धत
२. प्रश्नोत्तर पद्धत
३. चर्चा पद्धत
४. खंडन-मंडन पद्धत
५. श्रवण मनन पद्धत
६. संवाद पद्धत
७. वादविवाद पद्धत
८. संवाद पद्धत



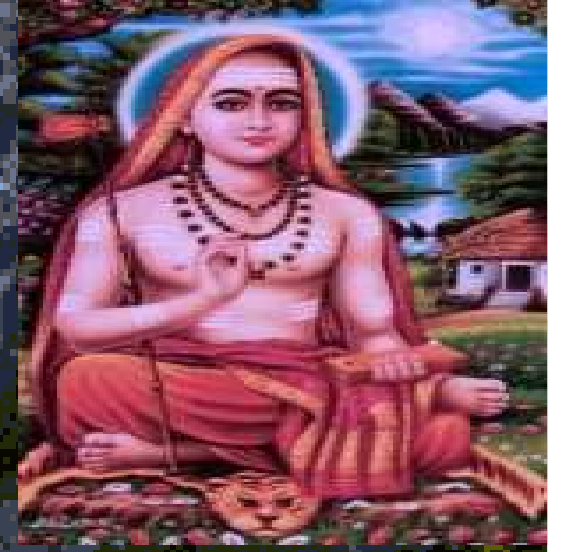
DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

दर्शन

# अद्वैतवाद

शिक्षक  
—  
विद्यार्थी  
संबंध

१. अध्यामिक पिता
२. अनुभव संपन्न
३. आत्मतत्त्व जाणणारा
४. दयाळू व वात्सल्यभाव
५. आध्यामिकदृष्ट्या उत्क्रांत



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)



# अद्वैतवाद



शिस्त व  
स्वातंत्र्य

१. आंतरिक शिस्त
२. पात्रतेनुसार ज्ञान ग्रहण  
करण्याचे स्वातंत्र्य



DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)

# अद्वैतवाद

यो  
ग  
दा  
न

१. जीवन मूल्यांचे शिक्षण
२. स्वयंशिस्त संकल्पना
३. मानसशास्त्रीय अधिष्ठान
४. सर्वाकरिता शिक्षण
५. ब्रह्मचर्य पालन
६. विविध अध्यापन पद्धती
७. अभ्यासक्रमाबाबत व्यक्तिगत

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)





# आशा !



5/12/2012

DR.VASUDHA V. DEO  
ASSOCIATE PROFESSOR  
GOVT COLLEGE OF EDUCATION AKOLA  
Please also read my articles on  
[Chinmayasanskar.com](http://Chinmayasanskar.com)